

Handläggare
Pernilla Möller & Ann Boge Cancersamordnare

Dokumentdatum
2016-06-02

Giltig från
2022-11-04

Dokumentnummer
23-2119

Dokumentansvarig
Region Sörmland

Dokumentkategori
Vårdrutin

Revisionsnummer
04

Beslutad av
Björn Persson, ordförande i LPO Cancer

Prostatacancer Standardiserat vårdförlopp (SVF) Primärvårdsversion

Följande ska föranleda **misstanke** hos män över 40 år:

- tilltagande skelettsmärter
- skelettmetastaser utan känd primärtumör
- snabbt ökande, påtagliga urineringsbesvär (senaste halvåret)
- malignitetsmisstänkt palpationsfynd i prostatakörteln alltid innebär välgrundad misstanke.

Vid misstanke ska följande utföras:

- riktad anamnes avseende ärftlighet, vattenkastningsbesvär och skelettsymtom
- prostatapalpation
- PSA-prov (PSA-prov bör inte tas i samband med symtom som skulle kunna bero på infektion i urinvägar eller genetalia, annat än vid stark klinisk misstanke om prostatacancer).

Välgrundad misstanke föreligger vid ett eller flera av följande:

- PSA över gränsvärdet (se nedan)
Män som tidigare utretts för prostatacancer i enlighet med gällande vårdprogram kan ha ett individuellt definierat värde som ska föranleda förnyad utredning; detta värde gäller då istället för värdet i tabellen. För män som behandlas med 5-alfareduktashämmare (dutasterid och finasterid) ska gränsvärdena halveras.
- Malignitetsmisstänkt palpationsfynd (förhårdnad i prostatakörteln)
- Urolog bedömer att det finns indikation för prostatabiopsi

Handläggare
Pernilla Möller & Ann Boge Cancersamordnare

Dokumentdatum
2016-06-02

Giltig från
2022-11-04

Dokumentnummer
23-2119

Dokumentansvarig
Region Sörmland

Dokumentkategori
Vårdrutin

Revisionsnummer
04

Beslutad av
Björn Persson, ordförande i LPO Cancer

Ålder Gränsvärden för PSA hos män med benigt palpationsfynd

< 70 år $\geq 3 \mu\text{g/l}$

70–80 år $\geq 5 \mu\text{g/l}$

> 80 år $\geq 7 \mu\text{g/l}$

Om välgrundad misstanke föreligger ska patienten omedelbart remitteras till utredning enligt standardiserat vårdförlopp. Vart remissen ska skickas beslutas lokalt.

Om undersökningen inte resulterar i välgrundad misstanke om prostatacancer ska patienten följas, antingen vid en urologienhet eller i primärvården, se det nationella vårdprogrammet för prostatacancer.

Inför remiss till utredning (vid välgrundad misstanke), **informera om**

- att det finns anledning att göra fler undersökningar för att ta reda på om patienten har eller inte har cancer
- vad ett standardiserat vårdförlopp innebär och vad som händer i den inledande fasen
- att patienten kan komma att kallas till utredning snabbt och därför bör vara tillgänglig på telefon
- att sjukvården ofta ringer från dolt nummer.

Ge informationen vid ett fysiskt möte om ni inte har kommit överens om annat. Försäkra dig om att patienten har förstått innehållet i och betydelsen av informationen.

Remissen till utredning (välgrundad misstanke) ska innehålla

- anamnes, ange särskilt
 - symtom eller fynd som ligger till grund för välgrundad misstanke
 - företagen utredning

Handläggare
Pernilla Möller & Ann Boge Cancersamordnare

Dokumentdatum
2016-06-02

Giltig från
2022-11-04

Dokumentnummer
23-2119

Dokumentansvarig
Region Sörmland

Dokumentkategori
Vårdrutin

Revisionsnummer
04

Beslutad av
Björn Persson, ordförande i LPO Cancer

- allmäntillstånd och samsjuklighet (ange särskilt om patienten på grund av ålder eller samsjuklighet kan behöva en individualiserad utredning)
 - tidigare sjukdomar och behandlingar, särskilt om patienten nyligen haft en urinvägsinfektion eller tidigare har utretts för prostatacancer
 - höftprotes (kan innebära att kontrast skall ges vid MR)
 - möjlig kontraindikation för MR: elektroniska implantat (t ex pacemaker), äldre intrakraniella metallclips, metallsplitter, vikt >140kg, klaustrofobi
 - läkemedel (särskilt finasterid/dutasterid, trombocythämmare eller antikoagulantia)
 - social situation, eventuella språkhinder eller funktionsnedsättningar
- kontaktuppgifter för patienten inklusive aktuella telefonnummer
 - uppgifter för direktkontakt med inremitterande (direktnummer).

Undersökning av män utan symtom

Symtomfria män som själva efterfrågar en prostatakontroll eller ett PSA-test ska få ta del av Socialstyrelsens PSA-broschyr och därefter handläggas enligt nationellt vårdprogram. I regioner med organiserad prostatacancer testning gäller särskilda rutiner.

Om undersökningen ger välgrundad misstanke om prostatacancer ska patienten remitteras till utredning enligt det standardiserade vårdförloppet.

Handläggare
Pernilla Möller & Ann Boge Cancersamordnare

Dokumentdatum
2016-06-02

Giltig från
2022-11-04

Dokumentnummer
23-2119

Dokumentansvarig
Region Sörmland

Dokumentkategori
Vårdrutin

Revisionsnummer
04

Beslutad av
Björn Persson, ordförande i LPO Cancer

Förlopp/lokala moment: Prostatacancer
Registrera KVA-kod i läkaranteckning och i allmänremissen: VJ110 Märk remissen med SVF, tryck F8 för frastext under Önskad undersökning
Remissinstans: Urologmottagningen MSE, KSK, NLN
Ansvarig verksamhetschef för förlopp: Kliniken för kirurgi och urologi MSE/KSK (kontakt via SVF-kontakt, lista på Insidan, alt via telefon-vx.)

Patientinformation om utredningsförloppet kan skrivas ut från landstingets intranät eller från Cancercentrums hemsida.

Information om hela vårdförloppet finns på Cancercentrums hemsida.